## SATUL BASARABEAN ÎN PERIOADA INTERBELICĂ (CAZUL COMUNELOR MĂLĂIEȘTI ȘI BĂLĂBĂNEȘTI, JUDEȚUL LĂPUȘNA)

*Alexandru BEJENARU*

Una dintre perioadele de seamă în evoluția societății Basarabiei o reprezintă renumita perioadă interbelică. Fiindcă populația autohtonă de atunci în mare parte era originară din mediul rural, este cu atât mai important și actual pentru contemporaneitate a reflecta fazele importante pe care le-a parcurs un sat tipic basarabean în anii ’20–’30 ai sec. XX pentru a conștientiza rolul lor deosebit în istoria localităților rurale. Un exemplu elocvent în acest sens

este soarta comunei localităților Mălăiești și Bălăbănești din plasa Budești, județul Lăpușna – una dintre cele mai dens populate regiuni în componența Basarabiei de atunci.

Anii ’20 ai sec. XX s-au remarcat în evoluția societății rurale prin implementarea reformei agrare. În comuna satelor sus-pomenite, această inițiativă s-a realizat între anii 1920–1924, reîmpărțind, pe de o parte, loturile echivalente țăranilor, iar pe de altă parte lipsindu-i de resurse pentru o concurență efectivă. De acum încolo administrația locală s-a focalizat în următorii ani interbelici pe executarea parțială a extinderii infrastructurii sătești, în special construcția drumurilor și a școlii comunei. Începutul celui de-al II-lea Război Mondial a adus daune serioase comunei Mălăiești. Administrația română din anii 1941–1944 s-a confruntat cu o serie de probleme de ordin organizatoric și umanitar: de la acordarea ajutorului material sinistraților și strângerea resurselor pentru necesitățile frontului până la restaurarea clădirilor administrative și infrastructurii ruinate în urma retragerii armatei sovietice în vara anului 1941. În pofida încercărilor sistematice de a aduce ordine și bunăstare în situația nou-creată, guvernarea locală a fost nevoită în cele din urmă să se evacueze rapid din regiune către începutul anului 1944.